

V Bruseli 1. júna 2017
(OR. en)

9901/17

**Medziinštitucionálny spis:
2015/0287 (COD)**

**JUSTCIV 137
CONSOM 246
DIGIT 157
AUDIO 84
DAPIX 224
DATAPROTECT 111
CULT 83
CODEC 968**

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	9641/17 + ADD 1
Č. dok. Kom.:	15251/15
Predmet:	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu (prvé čítanie) – všeobecné smerovanie

I. ÚVOD

Komisia predložila svoj návrh smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu (ďalej len „navrhovaná smernica“ alebo „smernica“) 9. decembra 2015¹ v rámci „stratégie pre jednotný digitálny trh v Európe“.

Uvedený návrh sa zakladá na článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a teda podlieha riadnemu legislatívnemu postupu.

¹ 8672/15.

Účelom navrhovanej smernice je prispievať k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu zavedením harmonizovanejšieho rámca pravidiel zmluvného práva EÚ pre zmluvy medzi podnikmi a spotrebiteľmi o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb, a to najmä pravidiel týkajúcich sa prostriedkov nápravy pre spotrebiteľov v prípade nesúladu alebo nedodania digitálneho obsahu alebo digitálnych služieb. Cieľom navrhovanej smernice je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a zvýšenú právnu istotu s cieľom posilniť dôveru európskych spotrebiteľov pri cezhraničných nákupoch a s cieľom uľahčiť podnikom, najmä malým a stredným podnikom (ďalej len „MSP“), predaj v celej EÚ.

Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) diskutovala o smerovaní v súvislosti s týmto návrhom v marci (6150/16), júni (9768/16) a decembri 2016 (14827/16). Správa o pokroku sa predložila Rade (spravodlivosť a vnútorné veci) v marci 2017 (dokument 7429/17).

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal stanovisko k navrhovanej smernici 27. apríla 2016.

Maltské predsedníctvo uznalo význam tohto spisu ako súčasť stratégie digitálneho jednotného trhu, ktorá je prioritou aj pre Radu.

Na základe politických usmernení, ktoré schválila Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) v júni 2016 (dok. 9768/16), a na základe výsledkov diskusie o smerovaní na zasadnutí Rady (spravodlivosť a vnútorné veci) v decembri 2016 pokračovala pracovná skupina pre občianskoprávne veci (zmluvné právo) v rokovaníach o navrhovanej smernici v intenzívnom tempe.

Vzhľadom na podstatný pokrok, ktorý sa dosiahol počas rokovaní pracovnej skupiny pre občianskoprávne veci (zmluvné právo), zastáva predsedníctvo názor, že v súčasnosti je možné dosiahnuť všeobecné smerovanie o znení článkov a niekoľkých dôležitých odôvodnení navrhovanej smernice. Hoci sa zdá, že sa blížíme k všeobecnej dohode o znení článkov a vybraných odôvodnení budúcej smernice, ako sa uvádza v dodatku 1 k tejto poznámke, zvyšné odôvodnenia budú predmetom ďalších rokovaní a sfinalizujú sa čo najskôr potom, ako Rada schválí všeobecné smerovanie.

Coreper vyjadril 31. mája 2017 všeobecnú podporu kompromisnému návrhu, ktorý predložilo predsedníctvo (hlavné prvky kompromisného balíka sú opísané v prílohe k tejto poznámke), a rozhodol, že predloží kompromisný balík, ktorý sa uvádza v dodatku 1 k tejto poznámke, Rade (spravodlivosť a vnútorné veci) na jej zasadnutí 8. a 9. júna 2017 na schválenie vo forme všeobecného smerovania Rady.

Prvky tohto kompromisného textu sa majú považovať za celkový balík, ktorého cieľom je vytvoriť správnu rovnováhu medzi vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa a priaznivým podnikateľským prostredím pre podnikateľov z EÚ. Týmto kompromisom sa tiež zabezpečuje krehká rovnováha medzi rôznymi pozíciami členských štátov.

II. ZÁVER

Vzhľadom na to, že je dôležité, aby sa táto krehká rovnováha zachovala, sa Rada vyzýva, aby:

- a) schválila návrh všeobecného smerovania uvedený v dodatku 1 k tejto poznámke ako kompromisný balík,
- b) vzala na vedomie, že zvyšné odôvodnenia sa sfinalizujú na technickej úrovni čo najskôr po zasadnutí Rady, a
- c) vzala na vedomie, že toto znenie bude predstavovať základ pre rokovania s Európskym parlamentom na účely dosiahnutia dohody v prvom čítaní.

HLAVNÉ PRVKY KOMPROMISNÉHO BALÍKA

A. Rozsah pôsobnosti

a) Osobné údaje

Vzhľadom na rastúcu hodnotu osobných údajov v moderných obchodných modeloch sa už od začiatku rokovaní všeobecne pociťovalo, že spotrebiteľ by mal mať nárok na zmluvné prostriedky nápravy v prípade nesúladu alebo nedodania nielen podľa zmlúv, v rámci ktorých spotrebiteľ platí za digitálny obsah alebo digitálnu službu cenu, ale aj podľa zmlúv, v rámci ktorých spotrebiteľ poskytuje dodávateľovi osobné údaje. Zároveň sa počas rokovaní kládol dôraz na dôležitosť zabezpečenia toho, aby sa vyhlo akémukoľvek zasahovaniu do uplatňovania práva Únie o ochrane osobných údajov, a to najmä všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

V tejto súvislosti a s prihliadnutím na písomné stanovisko právneho servisu Rady² a európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov³ sa v kompromisnom znení predsedníctva do rozsahu pôsobnosti navrhovanej smernice zaraďujú všetky zmluvy o dodávaní digitálneho obsahu alebo digitálnych služieb s výnimkou tých, v rámci ktorých spotrebiteľ dodávateľovi neplatí ani cenu, ani mu neposkytuje žiadne osobné údaje.

² 15287/16.

³ 7369/17.

S cieľom dosiahnuť rovnováhu medzi záujmami spotrebiteľov a podnikov bolo pre mnohé delegácie dôležité, aby sa smernica nevzťahovala na situácie, keď dodávateľ nepoužíva osobné údaje spotrebiteľa na komerčné účely. Preto sa na základe kompromisného znenia predsedníctva navrhovaná smernica nebude uplatňovať, ak dodávateľ spracúva osobné údaje výlučne na to, aby dodával digitálny obsah alebo digitálnu službu alebo aby dodržiaval právne predpisy, ktoré sa naňho vzťahujú, a nespracúva údaje žiadnym iným spôsobom.

V kompromisnom znení sa takisto výslovne objasňuje, že každé spracovanie osobných údajov v kontexte zmluvy o dodaní digitálneho obsahu alebo digitálnej služby musí byť v súlade s právom Únie v oblasti ochrany osobných údajov a že v prípade konfliktu má právo Únie v oblasti ochrany osobných údajov prednosť.

b) Zabudovaný digitálny obsah

Pokiaľ ide o digitálny obsah, ktorý je súčasťou tovaru takým spôsobom, že takýto tovar by bol bez takéhoto digitálneho obsahu nepoužiteľný alebo by nemohol realizovať svoje hlavné funkcie („zabudovaný digitálny obsah“), väčšina delegácií považuje za vhodnejšie, aby sa prostriedky nápravy pre spotrebiteľov v prípade nesúladu alebo nedodania takéhoto tovaru a zabudovaného softvéru určovali na základe pravidiel pre tovar.

V kompromisnom návrhu predsedníctva sa preto z rozsahu pôsobnosti navrhovanej smernice zabudovaný digitálny obsah vylúčil.

c) OTT a vzťah k telekomunikačným predpisom

Vzhľadom na rozvíjajúci sa trh s novými aplikáciami a digitálnymi službami, ktoré zabezpečujú interpersonálne komunikačné a odkazové služby, tzv. „over-the-top“ (OTT) služby, na internete, čo vedie k tomu, že čoraz väčší počet spotrebiteľov uprednostňuje takéto služby ako prostriedok komunikácie pred tradičnými telekomunikačnými službami, sa považovalo za nevyhnutné zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľa v súvislosti s týmito rozvíjajúcimi sa službami.

V kompromisnom návrhu predsedníctva sa preto premieta politické rozhodnutie prijaté pracovnou skupinou poskytnúť spotrebiteľom, ktorí využívajú OTT služby, prostriedky nápravy v prípade nedodania a nesúladu, ktoré sa stanovujú v navrhovanej smernici.

d) Kombinované zmluvy

Pokiaľ ide o kombinované zmluvy, ktoré obsahujú prvky dodávania digitálneho obsahu alebo digitálnej služby a prvky poskytovania iných služieb alebo dodávania tovaru, v kompromise predsedníctva sa navrhuje, aby sa navrhovaná smernica vzťahovala iba na tie prvky zmluvy, ktoré sa týkajú digitálneho obsahu alebo digitálnej služby. Akékoľvek účinky, ktoré by zrušenie prvku s digitálnym obsahom alebo digitálnou službou v rámci daného balíka mohlo mať na ostatné prvky kombinovanej zmluvy, sa ponechávajú v pôsobnosti vnútroštátneho práva.

Vzhľadom na to, že tradičné telekomunikačné služby sú už vysoko regulované, by sa však ako výnimka nemal uplatňovať článok 16 smernice (stanovujúci práva spotrebiteľa, pokiaľ ide o ukončenie dlhodobých zmlúv) v prípadoch, keď kombinovaná zmluva obsahuje prvky tradičných telekomunikačných služieb (služby založenej na volacom čísle). V takýchto prípadoch sa na takéto kombinované zmluvy budú vzťahovať telekomunikačné pravidlá EÚ.

B. Kritériá súladu

Na základe usmernení, ktoré poskytla Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) v júni a decembri 2016, sa v kompromisnom návrhu predsedníctva stanovuje rovnováha medzi „*subjektívnymi*“ kritériami súladu (t. j. dohodnutými v zmluve) a „*objektívnymi*“ kritériami súladu (t. j. stanovenými zákonom).

V kompromisnom znení predsedníctva sa tiež objasňuje, že o nesúlad ide aj vtedy, ak digitálny obsah alebo digitálna služba nedodržiavajú práva tretích strán, a to najmä tie, ktoré sa týkajú duševného vlastníctva, a že v prípade porušenia týchto práv sa uplatnia prostriedky nápravy pre prípad nesúladu ustanovené v smernici, pokiaľ sa vo vnútroštátnom práve ako následok porušenia nestanovuje neplatnosť zmluvy alebo jej vypovedanie.

C. Prostriedky nápravy

a) Prostriedky nápravy v prípade nedodania

S cieľom chrániť záujmy dodávateľov i spotrebiteľov obsahuje kompromisný návrh predsedníctva v súvislosti s prostriedkami nápravy v prípade nedodania základnú povinnosť spotrebiteľa poskytnúť dodávateľovi druhú šancu dodať digitálny obsah alebo digitálnu službu. Na toto sa však vzťahujú aj ochranné opatrenia umožňujúce spotrebiteľovi v určitých situáciách zmluvu okamžite ukončiť bez toho, aby dal dodávateľovi takúto druhú šancu.

b) Prostriedky nápravy v prípade nesúladu

S cieľom rešpektovať rôzne systémy členských štátov a zachovať spravodlivú rovnováhu medzi záujmami spotrebiteľov a dodávateľov sa v kompromisnom znení, ktoré vypracovalo predsedníctvo, na rozdiel od návrhu Komisie nestanovuje prísna hierarchia prostriedkov nápravy v prípade nesúladu, ale umožňuje sa väčšia flexibilita pri prístupe k rôznym prostriedkom nápravy (uviedenie do súladu so zmluvou, zníženie ceny, ukončenie zmluvy) prostredníctvom stanovenia podmienok využitia rôznych prostriedkov nápravy.

D. Lehoty pre zodpovednosť dodávateľa za nesúlad a prenesenie dôkazného bremena

Pokiaľ ide o lehoty pre zodpovednosť dodávateľa za nesúlad a súvisiacu lehotu pre prenesenie dôkazného bremena (články 9a a 10), názory členských štátov sa stále veľmi výrazne rôznia. Znenie týchto ustanovení vypracované predsedníctvom by sa preto malo vnímať ako súčasť celkového kompromisu, ktorého cieľom je čo najväčšie zblíženie rozdielnych názorov a ktorý počíta s ochotou delegácií dosiahnuť kompromis a ústupky pri iných častiach kompromisného balíka.

Vzhľadom na veľmi odlišné koncepcie vo vnútroštátnych právnych predpisoch členských štátov, pokiaľ ide o záručné a premlčacie lehoty, sa v kompromise predsedníctva muselo akceptovať, že nebude možné plne harmonizovať pravidlá týkajúce sa týchto lehôt. Preto sa v snahe dosiahnuť ciele navrhovanej smernice v článku 9a kompromisného znenia predsedníctva stanovuje, že akákoľvek záručná či premlčacia lehota stanovená vo vnútroštátnom práve pre zodpovednosť dodávateľa v prípade nesúladu (vyjadrené v zjednodušenej podobe) nesmie byť kratšia ako dva roky.

Pokiaľ ide o lehotu na prenesenie dôkazného bremena (článok 10 ods. 1a), predsedníctvo navrhuje obdobie jedného roka ako kompromis medzi tými delegáciami, ktoré uprednostňujú krátke obdobie šiestich mesiacov, tými, ktoré sú za obdobie jedného roka, a tými, ktoré chcú zosúladiť túto lehotu s lehotou dvoch rokov ustanovenou v článku 9a.

E. Ďalšie práva spotrebiteľov

Kompromisné znenie článkov 15 a 16, v ktorých sa stanovujú práva spotrebiteľa v prípade modifikácie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby zo strany dodávateľa a právo spotrebiteľa na ukončenie zmluvy v prípade dlhodobých zmlúv, je dôležitým prvkom vyváženého balíka na ochranu spotrebiteľa pred tým, aby bol viazaný modifikovanou alebo dlhodobou zmluvou, o ktorú už nemá záujem.